

Mehmet Akif Ersoy

Mehmet Âkif Ersoy 20 Aralık 1873'te İstanbul'da, Fatih ilçesi Sarıgözel mahallesinde dünyaya geldi.

Annesi Buhara'dan Anadolu'ya geçmiş bir ailenin kızı olan Emine Şerif Hanım; babası ise Kosova doğumlu, Fatih Camii medrese hocalarından Mehmet Tahir Efendi'dir. Babası, ona ebced hesabıyla doğum tarihini ifade eden "Ragîf" adını verdi. Fakat telaffuzu zor geldiğinden arkadaşları ve annesi ona "Âkif" ismiyle seslendi, zamanla bu ismi benimsedi.

İlk öğrenimine Fatih'te Emir Buhari Mahalle Mektebi'nde başladı. İki yıl sonra iptidai (ilkokul) bölümüne geçti ve babasından Arapça öğrenmeye başladı. Ortaöğrenimine Fatih Merkez Rüştiyesi'nde başladı (1882). Aynı zamanda Fatih Camii'nde Farsça derslerini takip etti. Mehmet Âkif, rüştiyedeki eğitimi boyunca Türkçe, Arapça, Farsça ve Fransızca dillerinde hep birinci oldu.

Rüştiyeyi bitirdikten sonra 1885'te dönemin gözde okullarından Mülkiye İdadisi'ne kaydoldu. 1888'de okulun yüksek kısmına devam etmekte iken babasını kaybetti. Ertesi yıl büyük Fatih yangınında evlerinin yanması aileyi yoksulluğa düşürdü. Babasının öğrencisi Mustafa Sıtkı aynı arsa üzerine küçük bir ev yaparak aileyi bu eve yerleştirdi.

Mehmet Âkif öncelikle meslek sahibi olmak ve yatılı okulda okumak istediği için Mülkiye İdadisi'ni bıraktı. O yıllarda yeni açılan ve ilk sivil veteriner yüksekokulu olan Ziraat ve Baytar Mektebi'ne (Tarım ve Veterinerlik Okulu) kaydoldu. Okul yıllarında spora büyük ilgi gösterdi; başta güreş ve yüzücülük olmak üzere uzun yürüyüş, koşma ve gülle atma yarışlarına katıldı; şiire olan ilgisi okulun son iki yılında arttı. Mektebin baytarlık bölümünü 1893 yılında birincilikle bitirdi. Daha sonra bu okulda Türkçe öğretmenliği yapacaktır. Resimli Gazete'de Servet-i Fünun Dergisi'nde şiirleri ve yazıları yayımlanacaktır.

Mehmet Âkif'in hem öğrencilik hem de hocalık yaptığı bu mekânda bugün İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi hizmet vermektedir. Mehmet Âkif ve arkadaşlarının yemekhane salonu bugün İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Mehmet Âkif Ersoy Fuaye Salonu olarak kullanılmakta, iç kapı üzeri ve çevresini tam kıtalarıyla İstiklâl Marşı ve Âkif'in büyük portresi süslemektedir. Aynı

kampüste Mehmet Âkif Ersoy Tarım Müzesi de yer almakta ve gençlere her fırsatta büyük şairimizi hatırlatmaktadır.

II. Meşrutiyet'in büyük etkisinde kalan Âkif, arkadaşı Eşref Edip ve Ebûl'ula Mardin'in çıkardığı ve ilk sayısı 27 Ağustos 1908'de yayımlanan Sırat-ı Müstakim dergisinin başyazarı oldu. Balkan Savaşı, Çanakkale Muharebeleri ve Kurtuluş Savaşı dönemlerinde çeşitli görevlerde bulunup, Balıkesir'e giderek 6 Şubat 1920 günü Zağnos Paşa Camii'nde çok heyecanlı bir hutbe verdi. Halkın beklenmedik ilgisi karşısında daha birçok yerde hutbe verdi, konuşmalar yaptı ve İstanbul'a döndü.

1921'de Ankara'da Taceddin Dergâhı'na yerleşen Mehmet Âkif, 500 lira ödül konularak açılan İstiklâl Marşı yarışmasına başta katılmadı. Millî Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Bey'in ricası üzerine arkadaşı Hasan Basri Beyin teşvikiyle ikna oldu. Onun orduya ithaf ettiği İstiklâl Marşı, 17 Şubat günü Sırat-ı Müstakim ve Hâkimiyet-i Milliye'de yayımlandı. Hamdullah Suphi Bey tarafından mecliste okunup ayakta dinlendikten sonra 12 Mart 1921 Cumartesi günü saat 17:45'te Milli Marş olarak kabul edildi. Âkif, ödül olarak verilen 500 lirayı hayır kurumuna bağışladı.

Kurtuluş Savaşı ve zafer sonrası uzunca bir süre Mısır'da yaşayan Milli Şâirimiz Mehmet Âkif Ersoy, 17 Haziran 1936'da tedavi için İstanbul'a döndü. 27 Aralık 1936 tarihinde İstanbul'da, Beyoğlu'ndaki Mısır Apartmanı'nda vefat etti, Edirnekapı Şehitliğinde yatmaktadır. En önemli iki eseri İstiklâl Marşı ve şiirlerini yedi kitap halinde topladığı Safaha'tır.